

Ponedeljek, 16.3.

Učenci pozdravljeni! Nekaj tednov se bomo srečevali le preko spleta. Držite se nasvetov strokovnjakov in ostanite doma. Medtem pa postorite tudi kaj za šolo. Tudi matematiko 😊 Če boste imeli vprašanja ali kakršnokoli dilemo, mi pišite na ana.sterbenc@ostpavcka.si. Prosim, **delajte sproti**. Če najdete kakšno uporabno povezavo za našo snov, mi jo prosim, sporočite.

Za začetek pa ponovimo, kdaj sta dve količini premo sorazmerni in kaj je sklepni račun.

Količini sta **PREMO SORAZMERNI**, kadar sta v takšni odvisnosti, da kolikokrat se poveča ali zmanjša prva količina, tolikokrat se poveča ali zmanjša druga količina.

Primer naloge iz premega sorazmerja (ponavljamo):

Za $5m^2$ asfalta plačamo 1227€. Koliko stane $4m^2$ asfalta?

Kaj bi morali najprej vedeti? Koliko stane $1m^2$ asfalta. (SKLEPAMO NA ENO ENOTO)

Kateri količini nastopata v nalogi? Površina asfalta in cena zanj

Nalogo bomo rešili s postopkom, ki mu pravimo SKLEPNI RAČUN.

SKLEPNI RAČUN:

$5m^2$	1227€
$4m^2$	x €
<hr/>		
$1m^2$	245,4 €
$4m^2$	981,6 €

1. V prvo vrsto izpišemo podatke, ki jih imamo

2. V drugo vrsto zapišemo podatke, ki jih želimo.

PAZI: ista količina je v enem stolpcu (cena, ploščina)

3. Najprej izračunamo za **1 enoto količine**

Obe količini za enakokrat zmanjšamo (delimo s 5)

4. Iz enote sklepamo na količino, ki jo želimo izračunati. V našem

Primeru je to $4m^2$. Zato obe količini množim s 4.

O: Za $4m^2$ asfalta plačamo 981,6€.

Oglej si še dva rešena primera sklepnega računa. Najprej reši sam, nato poglej postopek reševanja 😊

https://si.openprof.com/wb/premo_sorazmerje_za_osnovno_%C5%A1olo_vaja_1?ch=2219

https://si.openprof.com/wb/premo_sorazmerje_za_osnovno_%C5%A1olo_vaja_8?ch=2219

ENAČBA PREMEGA SORAZMERJA

Sedaj si bomo ogledali, kakšna je enačba premega sorazmerja. To boš ugotovil **sam** preko odgovorov na naslednja vprašanja:

1. Izpolni tabelo za obseg kvadrata.

a(cm)	2	4		10
o (cm)			24	

2. Ali sta količini premo sorazmerni? Zakaj?
3. Zapiši enačbo te odvisnosti in opiši vse člene v enačbi.
4. Izračunaj količnik med količinami. Kaj ugotoviš? Zapiši ga v spodnjo vrstico tabele.
5. Splošna enačba premega sorazmerja je:

REŠI SAM

REŠI SAM

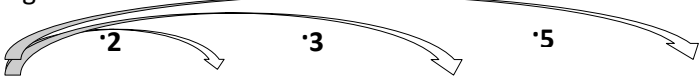
REŠI SAM

Jaz bi reševala takole:

GRAF IN ENAČBA PREMEGA SORAZMERJA

1. Izpolni tabelo za obseg kvadrata.

a(cm)	2	4	6	10
o (cm)	8	16	24	40
k	4	4	4	4

2. Ali sta količini premo sorazmerni? Zakaj? **Da, ker se sorazmerno povečujeta, če stranico 2-, 3-, 5-...krat povečamo se obseg 2-, 3-, 5- ...krat poveča.**
3. Zapiši enačbo te odvisnosti in opiši vse člene v enačbi. **$o = 4 \cdot a$**

odv. sprem. konstanta neodv. sprem.

4. Izračunaj količnik med količinami. Kaj ugotoviš? Zapiši ga v spodnjo vrstico tabele.

$o : a = 4$ ($8 : 2 = 4$, $12 : 3 = 4$,) **Količnik premega sorazmerja je stalen.**

5. Splošna enačba premega sorazmerja je:

$$y = k \cdot x \text{ ali } k = y/x$$

k....koeficient PS

Za konec pa preberi in reši primere:

<https://eucbeniki.sio.si/mat8/828/index3.html> (stran eUčbenika 312,313)

(naprej se pomikaš s skoraj nevidno puščico desno spodaj)

Lepo vas pozdravljam

Učiteljica Ana Šterbenc